

Sveriges vargjakt EU-anmäld

Rovdjursföreningen med flera miljöorganisationer anser att licensjakten på vargar som genomfördes i Sverige strider mot EU:s naturskyddsregler och begär att detta prövas rättsligt.

Naturskyddsföreningen, Världsnaturfonden WWF, Svenska Rovdjursföreningen och Djurskyddet Sverige har anmält den svenska vargjakten till EU-kommissionen.

Organisationerna hävdar att Sverige i samband med jakten som genomfördes i januari, brutit mot de gemensamma reglerna i Art- och Habitatdirektivet om hur hotade djurarter ska skyddas inom unionen. Direktivet innebär att hotade arter som varg bara får dödas undantagsvis och om vissa grundvillkor är uppfyllda, varav ett är att det inte försvårar upprätthållandet av en ”gynnsam bevarandestatus”.

I anmälan anför bland annat att jakten bryter mot tre viktiga förutsättningar i regelverket. Den första är att ”annan lämplig lösning” än jakt inte får finnas. I jaktbeslutet hävdas att jakten leder till större acceptans för både vargen och för flytt och inplantering av vargar och att det därför saknas andra lämpliga lösningar för att vargstammen ska uppnå gynnsam bevarandestatus i Sverige.

– Acceptansen för varg i Sverige är mycket större än vad som görs gällande i Naturvårdsverkets beslut, säger Ann Dahlerus, generalsekreterare i Svenska Rovdjursföreningen.

– Det finns inte något styrkt samband mellan licensjakt och acceptans för varg hos de grupper vars acceptans man söker. Det finns inte heller något styrkt samband mellan licensjakt och acceptans för flytt och inplantering av varg på ett sådant sätt att jakten banar väg för en genetisk förstärkning av vargstammen.

Det andra villkoret som anmälarna menar inte uppfylls är att jakten inte får försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. Miljöorganisationerna riktar in sin EU-anmälan främst på att vargstammen har skjutits av kraftigt i ett läge när den fortfarande är liten, instabil och sårbar. Jakten har försämrat vargstammens bevarandestatus.

Det tredje villkoret som inte uppfylls enligt anmälarna är att jakten, som åberopar undantagsparagrafen 16.1e i regelverket (se faktaruta intill) inte var ”begränsad och selektiv”, då mer än tio procent av stammen sköts. Den skedde inte heller under ”strängt kontrollerade förhållanden” då slumpmässig avskjutning tillämpades.

– Sveriges licensjakt på varg är ett uppenbart missbruk av den flexibilitet som EU-kommissionen vid några tillfällen medgivit för tillämpning av undantaget inom EU, men som ännu inte prövats av EG-domstolen, säger Ann Dahlerus.

I anmälan lyfts även fram att den svenska politik som förs att inte tillåta vargetableringar i renskötselområdet, strider mot de förutsättningar som finns i direktivet för att vargstammen ska uppnå gynnsam bevarandestatus.

TATJANA KONTIO

EU:s naturskyddslagar gällande fredade rovdjur: Art- och habitatdirektivet artikel 12 och 16

Enligt artikel 12 är det förbjudet att fånga, döda eller störa arter listade i bilaga IV, bl.a. björn, lodjur och varg.

Undantag får göras enligt artikel 16: ”förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde”, av följande anledningar:

”a) För att skydda vilda djur och växter och bevara livsmiljöer. b) För att undvika allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten och andra typer av egendom. c) Av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet, eller av andra tvingande orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön. d) För forsknings- och utbildningsändamål, för återinplantering och återinförsel av dessa arter och för den uppfödning som krävs för detta, inbegripet artificiell förökning av växter. e) För att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga IV i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.”

Naturskyddsorganisationer kritiserar vargjakten

Reaktionerna mot vargjakten har varit häftiga från flertalet naturvårdsorganisationer. Flitigast, vid sidan av SRF, har Naturskyddsföreningen varit. I ett flertal pressmeddelanden och debattartiklar kritiserar man jakten. SNF:s ordförande, Mikael Karlsson skriver t.ex. i en debattartikel att ”Sverige har gjort bort sig genom vargjakten”. I ett pressmeddelande efterlyser föreningen besked från båda de politiska blocken hur de tänker agera efter valet.

Världsnaturfonden WWF är minst lika kritisk och vänder sig bl.a. mot att kostnaderna, cirka 4-5 miljoner kronor, som är

förbundna med den fördyrade rovdjursförvaltningen som jakten innebär, ska tas från anslaget för biologisk mångfald: ”Pengarna som annars skulle gå till att berika den biologiska mångfalden istället för tvärt om – det sker i början av 2010 som är det internationella året för biologisk mångfald.”

Sveriges Ornitologiska förening skriver i ett pressmeddelande: ”Det är häpnadsväckande att regeringen finansierar administrationen av vargjakten med anslagen till biologisk mångfald.” Man kommenterar också viltförvaltningsdelegationerna och skriver: ”Fem av platserna i varje län

skall tillsättas politiskt och det är oerhört viktigt att politikerna nu prioriterar biologisk sakkunskap framför jaktintresse. Annars är risken stor att dessa delegationer blir en tummelplats för motståndare till rovdjuren.”

Sven-Erik Alhem styrelseledamot och ansvarig för rovdjursfrågor i Djurskyddet Sverige uttalade i anslutning till riksdagsbeslutet: ”Det är djupt beklämmande att riksdag och regering låtit sig övertygas av jägarorganisationernas och LRF:s skräckpropaganda kring vargen.”

BJÖRN LJUNGGREN